

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI**

**“Tasdiqlayman”
Rektor M.T. Xodjiyev**

2023-yil

**KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR DASTURI
VA BAHOLASH MEZONLARI**

(kunduzgi, sirtqi)

61010301–Sport faoliyati (faoliyat turlari bo‘yicha) ta‘lim yo‘nalishi (futbol)

Guliston– 2023 yil

**2023-2024 o‘quv yili qabuli uchun abuturentlardan qabul qilinadigan
ijodiy (kasbiy) imtihonlarning me‘yoriy talabalari, baholash mezonlari
hamda o‘tkazish tartibi**

KIRISH

Jamiyatimizda sog‘lom turmush tarzini shakillantirish, aholining, ayniqsa yosh avlodning jismoniy tarbiya va ommaviy sport bilan muntazam shug‘ullanishi uchun zamon talablariga mos shart-sharoitlar yaratish, sport musobaqalari orqali yoshlarga o‘z irodasi, kuchi va imkoniyatlariga bo‘lgan ishonchni mustaxkamlash, mardlik va vatanparvarlik, ona Vatanga sadoqat tuyg‘ularini kamol topish, shuningdek, yoshlar orasidan iqtidorli sportchilarni saralab olish ishlarini tizimli tashkillashtirish hamda jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirishga yo‘naltirilgan keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

O‘zbekiston Respublikasi xududlarida jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish, aholining barcha qatlamlari, ayniqsa yoshlarni jismoniy tarbiya va sport bilan muntazam shug‘ullanishga jalb etish, mamlakatimizda bu borada yaratilgan sharoitlardan samarali foydalanish natijalarini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi. Mamlakatimizda mazkur soha rivojiga qaratilgan qator me‘yoriy – huquqiy hujjatlar qabul qilingan va jadallikda hayotga tadbiiq etib kelinmoqda.

Jumladan, 2022 yil 15 iyundagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Davlat oliy ta‘lim muassasalariga o‘qishga qabul qilish jarayonlarini tashkil etish to‘g‘risidagi” **PQ-279-son qarori**, 2018 yil 27 iyuldagi **VM-588-son qarori** bilan tasdiqlangan “Alohida iqtidor talab etiladigan bakalavriyat ta‘lim yo‘nalishlariga kirish test sinovlarisiz kasbiy (ijodiy) imtihonlar orqali qabul qilish tartibi to‘g‘risida”gi Nizomi, 2022 yil 3 noyabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Jismoniy tarbiya va sport sohasida kadrlarni tayyorlash hamda ilmiy tadqiqotlar tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi” **PQ-414-son qarori** va 2021 yil 24 dekabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Davlat oliy ta‘lim muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruv mustaqilligini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risidagi” **PQ-60-son qarorilari** shular jumlasidandir.

O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti va uning Nukus va Fargona filiallaridagi Sport faoliyati (faoliyat turlari bo‘yicha) ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha kasbiy (ijodiy) imtihon dasturi sport maktablari (SM), Respublika Olimpiy va paralimpiy zahiralari tayorlash markazlari jismoniy tarbiya va sport dasturlari asosida tuzilgan, abituriyentlarning jismoniy mashqlari bajarishdagi amaliy harakat ko‘nikma va malakalarini baholashga mo‘ljallangan.

Dasturda ijodiy (kasbiy) imtihonni o‘tkazish tartibi, abuturiyentlarning jismoniy tarbiya va sport sohasidagi amaliy bilim, ko‘nikma va malakalariga qo‘yilgan talablar hamda baholash mezonlari o‘z aksini topgan.

Dasturning maqsadi va vazifalari

Dasturning asosiy maqsadi – abuturiyentlarning jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid egallangan bilim, ko‘nikma va malakalari (jismoniy va sport turlari bo‘yicha umumiy va maxsus tayyyorgarlik) holati darajasini belgilangan mezonlar asosida aniqlash hamda baholashdan iboratdir.

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2017 yil 20 iyundagi 393-sonli Qarori bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim

muassasalarining bakalavriyatiga talabalarni qabul qilish tartibi va qoidalari to'g'risida"gi Nizomga muvofiq 2023/2024 o'quv yilida Guliston davlat universiteti jismoniy madaniyat fakultetida Sport faoliyati (faoliyat turlari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha qabul e'lon qilingan. Yuqoridagi ta'lim yo'nalishidan ya'ni sport faoliyati (faoliyati turlari bo'yicha) bo'yicha ko'p ballik baholash tizimi asosida kasbiy (ijodiy) imtihonlar o'tkaziladi (sport turlari bo'yicha me'yoriy talablar va baholash mezonlari ilova qilinadi). Abiturentlar tanlangan sport turidan kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshiradilar.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazishda har bir abituriyentdan o'z qobiliyatini yuqori darajada namoyon qilishiga imkoniyat yaratiladi. Sport faoliyati (faoliyati turlari bo'yicha) bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihon ballarining maksimal yig'indisi (summasi) sinov natijalariga ko'ra – 156 ballni tashkil etadi.

Tanlangan sport turi bo'yicha me'yoriy talablar sport turlarining xususiyatlariga oid mashqlardan tuzilgan.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazish tartibi

Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazish maxsus ishlab chiqilgan me'yorlarni qabul qilishdan iborat. Imtihonning har bir qismini topshirish yuqori jismoniy yuklama (nagruzka) va emonsional zo'riqishni talab etadi. Shuni hisobga olgan holda abiturentlarga qulaylik va o'z imkoniyatlarini yuqori darajada namoyon qilishlari uchun imkoniyat yaratish maqsadida ijodiy imtihonlar guruhlariga bo'lingan holda o'tkaziladi hamda bir necha imkoniyatning eng yaxshi natijasi tanlab olinadi.

Kasbiy (ijodiy) imtihonlar quyidagi tartibda o'tkaziladi:

- a) abiturentning guruh ro'yxati va pasporti tekshirilgandan so'ng u imtihon topshirish uchun taklif qilinadi;
- b) har bir abiturent tanlangan sport turi talablariga mos ravishda sport kiyimida bo'lishi lozim;
- v) predmet komissiyasi raisi va imtihon qabul qiluvchilar abiturentlarga imtihonlarni topshirish tartibi va qoidalarini tushuntiradilar;
- g) har bir abiturentga sport kiyimini kiyish, chigal yozdi mashqlari (razminka) bajarish va imtihon topshirishga tayyorlanish uchun vaqt beriladi;
- d) har bir me'yor topshirilganidan so'ng abiturent tomonidan ko'rsatilgan natija va unga qo'yilgan tegishli (baholash mezonlariga muvofiq ravishda) ball e'lon qilinadi;
- e) barcha me'yorlar qabul qilinganidan so'ng abiturentlarga kasbiy (ijodiy) imtihonda to'plangan umumiy ballari e'lon qilinadi;
- j) kasbiy (ijodiy) imtihonlarni qayta topshirishga ruxsat etilmaydi;
- z) kasbiy (ijodiy) imtihonlarga kechikib kelgan yoki uning birida ishtirok etmagan abiturentlar kasbiy (ijodiy) imtihonlarni topshirishga qo'yilmaydi.

**“FUTBOL” BO‘YICHA KIRISH IMTIHONLARINING ME‘YORIY TALABLARI VA
BAHOLASH MEZONLARI**

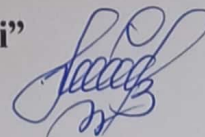
**Umumiy jismoniy tayyorgarlik bo‘yicha- 63 ball
(O‘G‘IL BOLALAR)**

1. 500 m. ga yugurish (21 Ball) (daqiq, soniya)					
№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	0-1,14,00	21	12.	1,24,01-1,25,00	10
2.	1,14,01-1,15,00	20	13.	1,25,01-1,26,00	9
3.	1,15,01-1,16,00	19	14.	1,26,01-1,27,00	8
4.	1,16,01-1,17,00	18	15.	1,27,01-1,28,00	7
5.	1,17,01-1,18,00	17	16.	1,28,01-1,29,00	6
6.	1,18,01-1,19,00	16	17.	1,29,01-1,30,00	5
7.	1,19,01-1,20,00	15	18.	1,30,01-1,31,00	4
8.	1,20,01-1,21,00	14	19.	1,31,01-1,32,00	3
9.	1,21,01-1,22,00	13	20.	1,32,01-1,33,00	2
10.	1,22,01-1,23,00	12	21.	1,33,01-1,50,00	1
11.	1,23,01-1,24,00	11			
2 Ikki oyoqda depsinib joydan uzunlikka sakrash (21 Ball) (sm)					
№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	260 yuqori	21	12.	209-205	10
2.	259-255	20	13.	204-200	9
3.	254-250	19	14.	199-195	8
4.	249-245	18	15.	194-190	7
5.	244-240	17	16.	189-185	6
6.	239-235	16	17.	184-180	5
7.	234-230	15	18.	179-175	4
8.	229-225	14	19.	174-170	3
9.	224-220	13	20.	169-165	2
10.	219-215	12	21.	164-100	1
11.	214-210	11			
3 Mokisimon yugurish 4x10 metr. (soniya)					
№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	0-9,00	21	12.	10,01-10,10	10
2.	9,01-9,10	20	13.	10,11-10,20	9
3.	9,11-9,20	19	14.	10,21-10,30	8
4.	9,21-9,30	18	15.	10,31-10,40	7
5.	9,31-9,40	17	16.	10,41-10,50	6
6.	9,41-9,50	16	17.	10,51-10,60	5
7.	9,51-9,60	15	18.	10,61-10,70	4
8.	9,61-9,70	14	19.	10,71-10,80	3
9.	9,71-9,80	13	20.	10,81-10,90	2
10.	9,81-9,90	12	21.	10,91-13,00	1
11.	9,91-10,00	11	22.		

(QIZ BOLALAR)

1. 500 m. ga yugurish (21 Ball) (daqiq, soniya)					
№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	0-1,40,00	21	12.	1,50,01-1,51,00	10
2.	1,40,01-1,41,00	20	13.	1,51,01-1,52,00	9
3.	1,41,01-1,42,00	19	14.	1,52,01-1,53,00	8
4.	1,42,01-1,43,00	18	15.	1,53,01-1,54,00	7
5.	1,43,01-1,44,00	17	16.	1,54,01-1,55,00	6
6.	1,44,01-1,45,00	16	17.	1,55,01-1,56,00	5
7.	1,45,01-1,46,00	15	18.	1,56,01-1,57,00	4
8.	1,46,01-1,47,00	14	19.	1,57,01-1,58,00	3
9.	1,47,01-1,48,00	13	20.	1,58,01-1,59,00	2
10.	1,48,01-1,49,00	12	21.	1,59,01-2,00,00	1
11.	1,49,01-1,50,00	11	22.		
2. Ikki oyoqda depsinib joydan uzunlikka sakrash (21 Ball) (sm)					
№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	230 yuqori	21	12.	179-175	10
2.	229-225	20	13.	174-170	9
3.	224-220	19	14.	169-165	8
4.	219-215	18	15.	164-160	7
5.	214-210	17	16.	159-155	6
6.	209-205	16	17.	154-150	5
7.	204-200	15	18.	149-145	4
8.	199-195	14	19.	144-140	3
9.	194-190	13	20.	139-135	2
10.	189-185	12	21.	134-100	1
11.	184-180	11	22.		
3. Mokisimon yugurish 4x10 metr. (soniya)					
№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	0-10,00	21	12.	11,01-11,10	10
2.	10,01-10,10	20	13.	11,11-11,20	9
3.	10,11-10,20	19	14.	11,21-11,30	8
4.	10,21-10,30	18	15.	11,31-11,40	7
5.	10,31-10,40	17	16.	11,41-11,50	6
6.	10,41-10,50	16	17.	11,51-11,60	5
7.	10,51-10,60	15	18.	11,61-11,70	4
8.	10,61-10,70	14	19.	11,71-11,80	3
9.	10,71-10,80	13	20.	11,81-11,90	2
10.	10,81-10,90	12	21.	11,91-14,00	1
11.	10,91-11,00	11	22.		

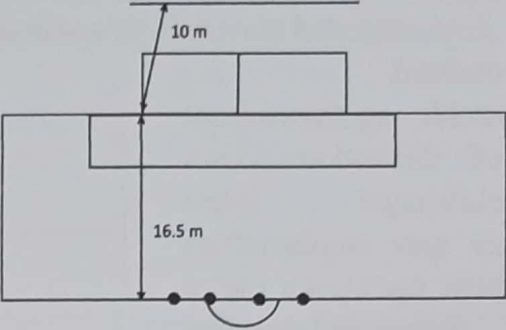
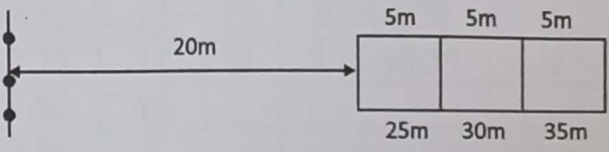
“Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi”
kafedrasini mudiri

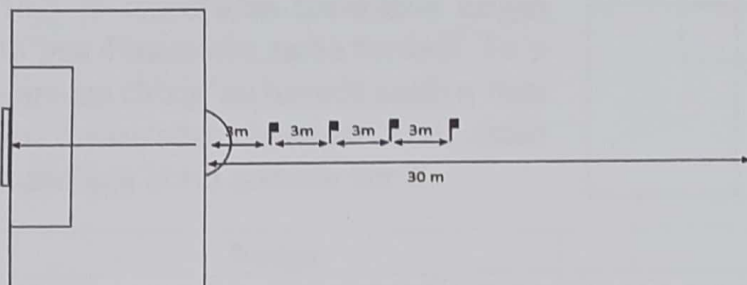
B.I.Omonboyev

**“FUTBOL” BO‘YICHA KIRISH IMTIHONLARINING ME‘YORIY
TALABLARI VA BAHOLASH MEZONLARI
(O‘G‘IL BOLALAR)**

Futbol ixtisosligi bo‘yicha- 93 ball

№	Test me‘yorlarining mazmuni	
1	<p>Darvozaga zarba berish (20 Ball). Vertikal bo‘yicha ikkiga bo‘lingan darvozaning ko‘rsatilgan tomoniga 16,5 m masofadan harakatsiz turgan to‘pga 4 marotaba zarba beriladi. To‘p darvoza chizig‘ini havoda kesib o‘tishi va darvozadan kamida 10 m uzoq masofaga borib tushishi kerak.</p>	
	Natija	Ball
	4 marta	20 ball
	3 marta	15 ball
	2 marta	10 ball
	1 marta	5 ball
	0 marta	0 ball
2	<p>To‘pni uzoq masofaga aniq uzatish (18 Ball). Uzoq masofaga aniq 5x5 kvadratdagi maydonga harakatsiz turgan to‘pni 3-marta tepiladi. Turli masofadan (25m, 30m, 35m,) aniq kvadratga tushgan to‘plar baholanadi.</p>	
	Natija	Ball
	35 m dan	3 marta 2 marta 1 marta
	30 m dan	3 marta 2 marta 1 marta
	25 m dan	3 marta 2 marta 1 marta 0 marta
		18 ball 12 ball 6 ball 15 ball 10 ball 5 ball 12 ball 8 ball 4 ball 0 ball

3 **To'pni ustunlar oralatib olib yurish va darvozaga zarba berish. (28 Ball).**
 Jarima maydoni chizig'idan 30 m uzoqlikdagi belgidan boshlab to'pni olib yuriladi, hamda bir-biridan 3 m masofada o'rnatilgan 4 ta ustunni harakatlanib aldab o'tishi shart. Ustunlarni aldab o'tgach, jarima maydoni tashqarisidan darvozaga zarba beriladi. To'p albatta darvoza chizig'ini kesib o'tishi shart. Vaqt to'pni olib yurishi bilan boshlab, to'p darvoza chizig'ini kesib o'tishi bilan to'xtatiladi. Agar to'p darvozaga tushmasa, imtihon topshiruvchi baholanmaydi.

Imtihon topshiruvchiga ikkita imkoniyat beriladi. Bu testni bajarishda sarflanadigan vaqt va to'pni darvozaga aniq tushirish baholanadi.

No	Natija	Ball	No	Natija	Ball	No	Natija	Ball
1.	0-6,90	28	11.	7,36-7,40	18	21.	7,86-7,90	8
2.	6,91-6,95	27	12.	7,41-7,45	17	22.	7,91-7,95	7
3.	6,96-7,00	26	13.	7,46-7,50	16	23.	7,96-8,00	6
4.	7,01-7,05	25	14.	7,51-7,55	15	24.	8,01-8,05	5
5.	7,06-7,10	24	15.	7,56-7,60	14	25.	8,06-8,10	4
6.	7,11-7,15	23	16.	7,61-7,65	13	26.	8,11-8,15	3
7.	7,16-7,20	22	17.	7,66-7,70	12	27.	8,16-8,20	2
8.	7,21-7,25	21	18.	7,71-7,75	11	28.	8,21-10,30	1
9.	7,26-7,30	20	19.	7,76-7,80	10			
10.	7,31-7,35	19	20.	7,81-7,85	9			

4 **30 m masofaga to'pni olib yurish (27 Ball).**
 Imtihon topshiruvchi ikki urinishda to'pni 30 m masofaga olib yurish harakatlarini bajaradi. Eng yaxshi imkoniyat hisobga olinadi. To'pni olib yurishda imtihon topshiruvchi kamida 3 ta teginish orqali harakatlanishi kerak. Agar 3 ta teginishda kam harakatni amalga oshirsa urinish hisoblanmaydi.

No	Natija	Ball	No	Natija	Ball	No	Natija	Ball
1.	0-4,20	27	8.	4,45-4,47	18	19.	4,72-4,74	9
2.	4,21-4,23	26	9.	4,48-4,50	17	20.	4,75-4,77	8
3.	4,24-4,26	25	10.	4,51-4,53	16	21.	4,78-4,80	7
4.	4,27-4,29	24	11.	4,54-4,56	15	22.	4,81-4,83	6
5.	4,30-4,32	23	12.	4,57-4,59	14	23.	4,84-4,86	5
6.	4,33-4,35	22	13.	4,60-4,62	13	24.	4,87-4,89	4
7.	4,36-4,38	21	14.	4,63-4,65	12	25.	4,90-4,92	3
8.	4,39-4,41	20	15.	4,66-4,68	11	26.	4,93-4,95	2
9.	4,42-4,44	19	16.	4,69-4,71	10	27.	4,96-5,50	1

“Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi”
 kafedirasi mudiri

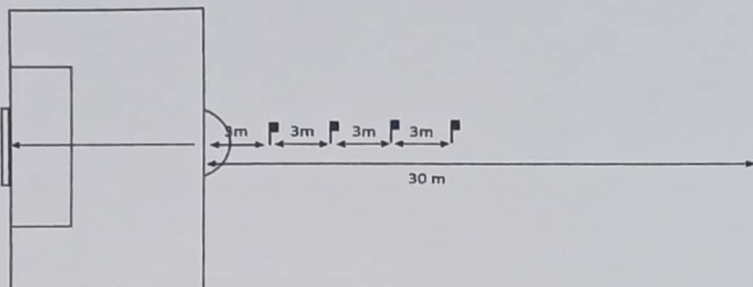
B.I. Omonboyev

**“FUTBOL” BO‘YICHA KIRISH IMTIHONLARINING ME‘YORIY
TALABLARI VA BAHOLASH MEZONLARI (QIZ BOLALAR)**

Futbol ixtisosligi bo‘yicha — 93 ball

No	Test me‘yorlarining mazmuni		
1	Darvozaga zarba berish (20 Ball). Vertikal bo‘yicha ikkiga bo‘lingan darvozaning ko‘rsatilgan tomoniga 16,5 m masofadan harakatsiz turgan to‘pga 4 marotaba zarba beriladi. To‘p darvoza chizig‘ini havoda kesib o‘tishi va darvozadan kamida 5 m uzoq masofaga borib tushishi kerak.		
	Natija		
	4 marta		
	3 marta		
	2 marta		
	1 marta		
0 marta			
2	To‘pni uzoq masofaga aniq uzatish (18 Ball). Uzoq masofaga aniq 5x5 kvadratdagi maydonga harakatsiz turgan to‘pni 3-marta tepiladi. Turli masofadan (20m, 25m, 30m,) aniq kvadratga tushgan to‘plar baholanadi.		
	Natija		
	30 m dan	3 marta	18 ball
		2 marta	12 ball
		1 marta	6 ball
	25 m dan	3 marta	15 ball
		2 marta	10 ball
		1 marta	5 ball
	20 m dan	3 marta	12 ball
		2 marta	8 ball
		1 marta	4 ball
		0 marta	0 ball

- 3 **To'pni ustunlar oralatib olib yurish va darvozaga zarba berish. (28 Ball).**
Jarima maydoni chizig'idan 30 m uzoqlikdagi belgidan boshlab to'pni olib yuriladi, hamda bir-biridan 3 m masofada o'rnatilgan 4 ta ustunni harakatlanib aldab o'tishi shart. Ustunlarni aldab o'tgach, jarima maydoni tashqarisidan darvozaga zarba beriladi. To'p albatta darvoza chizig'ini kesib o'tishi shart. Vaqt to'pni olib yurishi bilan boshlab, to'p darvoza chizig'ini kesib o'tishi bilan to'xtatiladi. Agar to'p darvozaga tushmasa, imtihon topshiruvchi baholanmaydi.

Imtihon topshiruvchiga ikkita imkoniyat beriladi. Bu testni bajarishda sarflanadigan vaqt va to'pni darvozaga aniq tushirish baholanadi.

№	Natija	Ball	№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	0-7,60	28	11.	8,06-8.10	18	21.	8,56-8.60	8
2.	7,61-7,65	27	12.	8,11-8.15	17	22.	8,61-8.65	7
3.	7,66-7,70	26	13.	8,16-8.20	16	23.	8,66-8.70	6
4.	7,71-7,75	25	14.	8,21-8.25	15	24.	8,71-8.75	5
5.	7,76-7,80	24	15.	8,26-8.30	14	25.	8,76-8,80	4
6.	7,81-7,85	23	16.	8,31-8.35	13	26.	8,81-8.85	3
7.	7,86-7,90	22	17.	8,36-8,40	12	27.	8,86-8,90	2
8.	7,91-7,95	21	18.	8,41-8,45	11	28.	8,91-11,30	1
9.	7,96-8,00	20	19.	8,46-8,50	10			
10.	8,01-8,05	19	20.	8,51-8,55	9			

- 4 **30 m masofaga to'pni olib yurish (27 Ball).**
Imtihon topshiruvchi ikki urinishda to'pni 30 m masofaga olib yurish harakatlarini bajaradi. Eng yaxshi imkoniyat hisobga olinadi. To'pni olib yurishda imtihon topshiruvchi kamida 3 ta teginish orqali harakatlanishi kerak. Agar 3 ta teginishda kam harakatni amalga oshirsa urinish hisoblanmaydi.

№	Natija	Ball	№	Natija	Ball	№	Natija	Ball
1.	0-4,60	27	8.	4,85-4,87	18	19.	5,12-5,14	9
2.	4,61-4,63	26	9.	4,88-4,90	17	20.	5,15-5,17	8
3.	4,64-4,66	25	10.	4,91-4,93	16	21.	5,18-5,20	7
4.	4,67-4,69	24	11.	4,94-4,96	15	22.	5,21-5,23	6
5.	4,70-4,72	23	12.	4,97-4,99	14	23.	5,24-5,26	5
6.	4,73-4,75	22	13.	5,00-5,02	13	24.	5,27-5,29	4
7.	4,76-4,78	21	14.	5,03-5,05	12	25.	5,30-5,32	3
8.	4,79-4,81	20	15.	5,06-5,08	11	26.	5,33-5,35	2
9.	4,82-4,84	19	16.	5,09-5,11	10	27.	5,36-6,50	1

“Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi”
kafedirasi mudiri

B.I. Omonboyev